

Artikkelin kirjoittaja reunassa oikealla.

POHJOISMAISET HUMANISTIIYHDISTYKSET ISLANNISSA

TANJA LAINE

Osallistuin Vapaa-ajattelijoiden liittohallituksen varapuheenjohtajana Pohjoismaiden humanistiyhdistysten kokoukseen Islannissa 4.-5. toukokuuta.

Tämä oli ensimmäinen edustus tehtäväni. Tällä kertaa luottohenkilömme, kansainvälisistä asioista tavallisesti huolehtiva liittovaltuuston varapuheenjohtaja **Antti Värri** eikä päätoimittaja **Esa Ylikoski** eivät päässeet osallistumaan, mutta sain tukea *Satakunnan vapaa-ajattelijayhdistyksen* jäseneltä, sekä apua ja seuraa aviomieheltäni **Nico Laineelta**. *Suomen Humanistiliitosta* ei tällä kertaa päässyt osallistujia paikalle.

Hyvä, Suomi!

Jo perjantaina 3.5. järjestettiin ensimmäinen iltama Petersonissa. Paikalla oli kaikkien maiden edustajia. *Norjan Humanistiliiton* puheenjohtaja **Christian Lomsdalen** luennoi eri maiden uskonnon ja elämäntietämisen opettamisesta ja siitä, miten luopua uskonnonopetuksesta. Suomen elämäntietämisen, ”ethics”, opetuksesta pidettiin.

Täytyy todeta, että vaikka nämä asiat ovat tuttuja ja lähellä sydäntäni, minut yllätti se, miten eri lailla niitä hoidetaan eri pohjoismaissa, skotlantilaisia vieraita unohtamatta.

Norjan liittohallituksen jäsen **Nina Fjeldheim** esitteli käynnissä olevia EHSN:n projekteja. Euroopan humanistien tavoitteena on yhdenvertaistaa seremonioiden saatavuutta sekä turvata tuen tarvisijoita niin armeijassa, vankeudessa kuin myös sairaaloissa. Kaikki

eivät kaipaa ilon tai surun tullen pastoria, jota tyypillisesti ainakin Suomessa vielä ehdotetaan. Suomelta odotetaan yhä vahvempaa aktiivisuutta yhteistyössä. Kiitosta annettiin Esa Ylikoskelle, Antti Värrielle, **Irma Peiposelle**, sekä **Anneli Aurejärvi-Karjalaiselle**.

Arvioni mukaan Suomi ja Tanska laahaavat jälkijunassa. Siksikin olen kiitollinen liiton ahkerille jäsenille, jotka ovat puurtaneet asioiden eteen jo vuosia.

Vaikka täytyy todeta, ettei ET-kansalaisaloitteemme päätyntä eduskuntakäsittelyyn, ei 30 000 allekirjoituksen saaminen ollut lainkaan huono tulos. Hyvä, Suomi! Tämä noteerattiin myös Pohjoismaiden kollegoidemme keskuudessa.

Illan aikana vaihdoimme kasuaalisti kuulumisia ja koetin kaikin tavoin oppia, mistä maasta kukin oli tullut ja mikä heidän roolinsa on. Osallistujia oli kaiken kaikkiaan 22.

Ideapajoissa mm. sovittiin, että aletaan jakaa aiempaa laajemmin materiaalia yhteiseen käyttöön.

Mitä jos yhdistyisimme?

Lauantai oli varsinainen kokouspäivä. Kukin maa esitteli itselleen mielekkäitä asioita ja saavutuksia noin kymmenen minuutin ajan. Kerronta oli intoa nostattavaa, kaikkihan kertoivat onnistumisistaan. Ihailin Norjan menestystä, heillä Humanistiliiton jäseniä on jo 152 000. Uusia jäseniä on liittynyt jopa yli 2000 päivässä.

Islantilaiset olivat varanneet meille kiertueen myös eduskuntataloon. Puheensorina siellä oli niin vuolasta, etten

Ideapajoissa myös pohdittiin, millä muilla tavoin tavoin edistää yhteisiä tavoitteitamme.

heikolla kielitaidolla tahtonut saada eri aksentein puhutusta englannista selkoa.

Ohjatuissa työpajoissa käsiteltiin paljon Kööpenhaminassa 2023 järjestettyä maailmankonferenssia. Harmiksemme en ollut kyseisen tapahtuman järjestelyissä mukana, koska olin estynyt osallistumasta. Oli kuitenkin kehittävä ottaa osaa tapahtuman puintiin ja yhteistyön kehittämiseen: missä onnistuttiin, mitä pitää kohentaa.

Hokseni Suomi vaikutti kiinnostavan kaikkia kovin. Tuntui, että hukuin välillä kysymysten tulvaan ja hävyttömän usein jouduin turvautumaan mieheni tulkkausapuun tai kuuluisan *Google Translatoriin*. Suomen kohdalla monia mietitytti yhdistystemme ”hajanaisuus”. On vapareita, humanisteja, löytyy *Pro-seremoniat*, sekä *Prometheus-leiri*. Muissa pohjoismaissa nämä toiminnot ovat yhden liiton alla. Useampaan kertaa esitettiin ehdotus, että mitä jos humanistit ja vapaa-ajattelijat yhdistyisivät? Tähän en tohdi ottaa kantaa, mutta viestin välitän eteenpäin. Mitä arvoisat jäsenet tästä ajattelette?

Iltapäivän ideapajoissa saimme käyttää ”brain stormia” eli nopeasti ideoida paperille, mitä päähän pälkähtää: millä tavoin edistää yhteistyötämme ja tavoitteitamme?

Iltaohjelma oli vapaampi, rennosti yhdessä jatkoimme tutustumista ja mielenkiintoisia keskusteluita. Kadehdin maita, joissa tilanne sallii henkilöstön palkkaamisen. Meillä ja Tanskalla työ nojautuu vapaa-aikana tapahtuvaan vapaaehtoisuuteen – yhtään unohtamatta tai vähättelemättä **Marja Vinnin** uuras-

tusta, josta maksamme toki ansaitun korvauksen. Norjalaiset ystävällisesti tarjosivat myös paikallisen mereneläväiskeiton. Tämä oli ehdottomasti eksoottisin kokemus koko viikonloppuna.

Suomessa 2027?

Sunnuntaiaamuna jatkoimme työpajatyöskentelyä. Myös kiitoksia ja muistamisia jaettiin. Islannin humanistiliiton puheenjohtaja sai lahjakseen Humanistiliiton vohveliraudan.

Sovimme pitävämmekin aktiivisemmin yhteyttä ja jakavamme aiempaa laajemmin selvityksiä ja materiaalia kaikkien yhteiseen käyttöön. Keskusteluun nousi myös seuraava kokous vuodelle 2025. Sitä oli kokouksessa 2023 suunniteltu Suomessa järjestettäväksi, hieman epäselväksi jäi, miksi se päädyttiin pitämään kuitenkin Ruotsissa ja seuraavana vuonna 2026 Norjassa. Suomelle lupailtiin vuotta 2027.

Itse sain pontta pyrkiä toimimaan yhä aktiivisemmin. Tunnistan, että panostusta tarvitaan aiempaa enemmän. Toivon löytäväni yhdessä muiden jäsenten kanssa kaikille mielekkästä ja jokaisen jaksamiselle ja halukkuudelle sopivia tapoja osallistua. Miten tavoittaa ne jäsenet, jotka ajattelevat samoin ja ovat innokkaita edistämään asioita? Tai haluavat muuten tukea toimintaa? Meillä on vahva liitto, ja se pysyy vahvana vain jäsenten ansioista, eli pidetäänhän liitto jatkossakin vahvana.

